

5 Μαρτίου 1913

Η δολοφονία του Γεωργίου Α΄

Η βουλή των Ελλήνων ψήφισε την κατάσταση πολιορκίας και το δικαιοστάσιο (αναβολή της εκδίκασης υποθέσεων) εξαιτίας του πολέμου και διέκοψε τις εργασίες της, στις 10 Οκτωβρίου 1912. Στις 26, ο ελληνικός στρατός έμπαινε στη Θεσσαλονίκη. Στις 29, έφτασε εκεί κι εγκαταστάθηκε ο βασιλιάς Γεώργιος. Ο γιος του, πρίγκιπας Νικόλαος, διορίστηκε γενικός διοικητής της πόλης. Η βουλή ξανάρχισε τις εργασίες της, στις 20 Φεβρουαρίου 1913. Αυτή τη φορά, συμμετείχαν και βουλευτές από την Κρήτη. Ο Γεώργιος παρέμεινε στη Θεσσαλονίκη. Εκεί, έμαθε ότι ο ελληνικός στρατός πήρε τα Γιάννενα, στις 21 Φεβρουαρίου. Κάθε βράδυ, με τη συντροφιά του υπασπιστή του ταγματάρχη Φραγκούδη, ο Γεώργιος έβγαινε περίπατο στους δρόμους της πόλης. Κανένας δεν είχε σκεφτεί πως η ζωή του θα μπορούσε να κινδυνεύσει. Και κανένας δεν είχε προσέξει πως κάποιος τους παρακολουθούσε κάθε μέρα από μακριά.

Στις 5 Μαρτίου 1913, ο άγνωστος που τους παρακολουθούσε, επιτάχυνε το βήμα του και τους πλησίασε. Στην οδό Αγ. Τριάδας, ο άγνωστος έβγαλε ένα πιστόλι και πυροβόλησε. Ο Γεώργιος έπεσε νεκρός. Ο άγνωστος προσπάθησε να το σκάσει αλλ' ο ταγματάρχης Φραγκούδης τον πρόλαβε και τον έπιασε. Η πρώτη ανακοίνωση έλεγε πως ο βασιλιάς είχε πέσει θύμα «του ανισόρροπου σοσιαλιστή Αλέξανδρου Σχινά, από τον Βόλο». Η δεύτερη ανακοίνωση έλεγε ότι «ο ανισόρροπος αναρχικός Αλέξανδρος Σχινάς, από τις Σέρρες, αυτοκτόνησε, πέφτοντας από το παράθυρο» του Διοικητηρίου, όπου είχε μεταφερθεί για ανάκριση.

Σύμφωνα με μαρτυρίες της εποχής, ο Σχινάς ούτε σοσιαλιστής ούτε αναρχικός ήταν. Δεινός σκοπευτής ήταν. Στην αρχή, κρατούσε το στόμα του κλειστό. Έπειτα, άρχισε να μιλά. Τι είπε, κανένας δεν ξέρει. Η δικογραφία εξαφανίστηκε. Το βέβαιο είναι πως, από την ώρα που άρχισε να μιλά, η γυναίκα του Γεωργίου, βασίλισσα Όλγα, τον επισκεπτόταν συχνά στο υπόγειο όπου τον κρατούσαν κι έμενε ώρες μαζί του. Ποτέ της δεν είπε, τι κουβέντιαζε με τον δολοφόνο του άντρα της, τον οποίο η ίδια υπεραγαπούσε. Κάποια στιγμή, ανέβασαν τον Σχινά στον πρώτο όροφο του κτιρίου. Είπαν ότι ξέφυγε από τους φρουρούς του κι

έπεσε από το παράθυρο. Άλλοι είπαν πως κάποιος τον σκότωσαν. Η δικογραφία, πάντως, εξαφανίστηκε και κανένας δε θυμόταν, τι περιείχε.

Σε ένα βιβλίο του, ο αντιστράτηγος Λεωνίδας Παρασκευόπουλος γράφει ότι επισκέφτηκε τον πρίγκιπα Νικόλαο για να τον συλλυπηθεί κι, ανίδεος, αναφέρθηκε στον «ανισόρροπο αναρχικό δολοφόνο». Ο Νικόλαος δάκρυσε και του είπε: «Δεν είναι έργο αναρχικών αλλά πολιτικών εξωτερικών συμφερόντων». Γράφτηκε πως ο Σχινάς ήταν όργανο των γερμανικών μυστικών υπηρεσιών, επειδή ο Γεώργιος μισούσε τον κάιζερ και συμπαθούσε τους Άγγλους, ενώ ο διάδοχος Κωνσταντίνος ήταν γερμανόφιλος (αργότερα, τον ονόμασαν και στρατηγό του γερμανικού στρατού). Ο στρατηγός Θεόδωρος Πάγκαλος έγραψε απερίφραστα πως ο Γεώργιος ήταν «θύμα των γερμανικών βλέψεων επί της Βαλκανικής» και συνδύασε τη δολοφονία του με τη, μετά από περίπου 16 μήνες, δολοφονία στο Σεράγεβο που ήταν και η αφορμή να ξεσπάσει ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος.

1133: Γεννιέται ο Ερρίκος Β΄ της Αγγλίας, ο πρώτος που επισημοποίησε το παρατσούκλι «Πλανταγενέτης», το οποίο συνόδευε τους απογόνους του βασιλείς ως τον ΙΕ΄ αιώνα. Ανέβηκε στον θρόνο το 1154 κι έκανε αρχιεπίσκοπο τον παιδικό του φίλο Τόμας Μπέκετ, με τον οποίο όμως συγκρούστηκε. Ο Μπέκετ δολοφονήθηκε το 1170. Ο Ερρίκος πέθανε το 1189.

1770: Η «Σφαγή της Βοστόνης»: Βρετανικά στρατεύματα ανοίγουν πυρ εναντίον του πλήθους με αποτέλεσμα να σκοτωθούν πέντε άτομα.

1790: Πεθαίνει η Σκοτσέζα ηρωίδα Φλόρα Μακ Ντόναλντ, μάρτυρας του Ιεχωβά. Το 1746 βοήθησε τον πρίγκιπα Κάρολο, διάδοχο του βρετανικού θρόνου, να δραπετεύσει από το νησί στο οποίο ήταν φυλακισμένος.

1933: Οι εκλογές στην Γερμανία δίνουν στους ναζί και τους συμμάχους τους 52% των εδρών του Ράιχσταγ.

1945: Καθώς δεν υπάρχουν πια μάχιμοι να ριχτούν στον πόλεμο που χάνει, ο Χίτλερ διατάσσει να καταταγούν στον στρατό όλοι όσοι έχουν συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας τους.

1953: Πεθαίνει ο Ιωσήφ Στάλιν. Γεννήθηκε στις 21 του Δεκέμβρη του 1879. Ήταν γενικός γραμματέας του Κ.Κ. και ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης από το 1924 ως το θάνατό του.

1970: Οι πρώτες 45 χώρες υπογράφουν τη συμφωνία για τη μη διασπορά των πυρηνικών όπλων.

1997: Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας της Τουρκίας ανακοινώνει ότι ο Ισλαμιστής πρωθυπουργός Νετσεμτίν Ερμπακάν υπέγραψε δήλωση, με την οποία απαιτεί την πάταξη του φανατικού ισλαμισμού. Έξι μήνες αργότερα, το κόμμα του Ερμπακάν κηρύχθηκε

παράνομο, ενώ στον (πρώην πια) πρωθυπουργό απαγορεύτηκε η πολιτική δράση.

2013: Πεθαίνει, χτυπημένος από τον καρκίνο, ο εκλεγμένος για τρίτη συνεχόμενη φορά πρόεδρος της Βενεζουέλας, επαναστάτης Ούγκο Τσάβες. Η Νότια Αμερική όλη πενθεί. Είχε γεννηθεί στις 28 Ιουλίου 1954.

Η 5^η Μαρτίου στον πολιτισμό

5 Μαρτίου 1827

Αλεσάντρο Βόλτα

Ήταν 30 χρόνων το 1775, όταν εφεύρε τον ηλεκτροφόρο, μια συσκευή παραγωγής στατικού ηλεκτρισμού. Ο Αλεσάντρο Τζουζέπε Αντόνιο Αναστάζιο Βόλτα γεννήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 1745, στο Κόμο της Λομβαρδίας κι από νωρίς ασχολήθηκε με τον ηλεκτρισμό, εμπειρικά. Ένα χρόνο νωρίτερα, είχε διοριστεί καθηγητής φυσικής. Στα 1778, ανακάλυψε το μεθάνιο. Στα 1779, έγινε καθηγητής στο πανεπιστήμιο της Παβίας. Την επόμενη χρονιά, ο φίλος του, Λουίτζι Γκαλβάνι, παρατήρησε ότι, αγγίζοντας τους μύες ενός γδαρμένου βατράχου με ένα διμεταλλικό τόξο, παράγονται συσπάσεις. Έβγαλε το συμπέρασμα ότι στα ζώα υπάρχει ηλεκτρισμός. Ο Βόλτα ξεκίνησε πειράματα με μέταλλα και, στα 1794, κατέληξε στην άποψη ότι δεν απαιτείται ζωικός ιστός για την παραγωγή ρεύματος. Προκλήθηκε μεγάλη διαμάχη που έληξε με την επιβολή της άποψης του Βόλτα, όταν αυτός, στα 1800, παρουσίασε την πρώτη μπαταρία (βολταϊκό τόξο). Ο Ναπολέων τον έχρισε γερουσιαστή του βασιλείου της Λομβαρδίας και ο αυτοκράτορας της Αυστρίας τον διόρισε διευθυντή της φιλοσοφικής σχολής της Πάδουας. Πέθανε τιμημένος στις 5 Μαρτίου 1827. Στα 1881, η μονάδα μέτρησης της τάσης του ηλεκτρισμού, που ο Βόλτα είχε καθιερώσει, ονομάστηκε «βολτ».

1856: Στο Λονδίνο, το θέατρο Κόβεντ Γκάρντεν καταστρέφεται από πυρκαγιά.

1950: Πρεμιέρα (στο Λονδίνο) της «Μουσικής του Φοίνικα» του Γιάννη Χρήστου.

1953: Πεθαίνει ο Ρώσος συνθέτης, Σεργκέι Προκόφιεφ. Έγινε γνωστός με το μουσικό παραμύθι «Ο Πέτρος και ο Λύκος», καθώς και με τα έργα «Αλέξανδρος Νιέφσκι» και «Ιβάν ο τρομερός». Γεννήθηκε το 1891.

1998: Αρχίζει να λειτουργεί στην Ελλάδα το πρόγραμμα TAXIS: Οι οικονομικές εφορίες μπαίνουν στην ηλεκτρονική εποχή.

2016: Πεθαίνει ο Ρέιμοντ Σάμιουελ Τόμλινσον, δημιουργός του e-mail. Είχε γεννηθεί το 1941.